

Notitie Zending en Samenwerking

Beleid ZHHK met betrekking het uitzenden van gemeenteleden

Versie: 3

Datum: maart 2023

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Zending vanuit andere zendingsorganisaties	4
2. Rollen en verantwoordelijkheden	5
3. Voorwaarden voor financiële ondersteuning	6
4. Omvang van ondersteuning	7
5. Ondersteuning van werkzaamheden	8
6. Indienen steunaanvraag en contactinformatie	10
Bijlage 1. Aanvraagformulier ondersteuning van uitzending door ZHHK	11
Bijlage 2. Formulier voor de uitzending van zendingsarbeiders	12

Inleiding

De zendingsopdracht is een belangrijke roeping van de christelijke kerk. De Heere Jezus gaf het zendingsbevel aan Zijn apostelen (zie ook Matth. 28:18 en 19). Op de christelijke kerk rust de taak om het Evangelie te verkondigen aan al de volken. De apostelen waren de grondleggers en vertegenwoordigers van de christelijke kerk. De hun gegeven roeping bleef na hun heengaan voor de gehele kerk gelden.

De Zending Hersteld Hervormde Kerk (ZHHK) heeft van de synode van de Hersteld Hervormde Kerk het mandaat gekregen om een aantal taken met betrekking tot het zendingswerk op zich te nemen. Dit betreft in de eerste plaats de werkterreinen in Suriname en Malawi, waar ZHHK als organisatie zelf actief is. Daarnaast betreft het ook de ondersteuning van zendingswerk dat verricht wordt door leden van de kerk.

Met regelmaat krijgt de ZHHK verzoeken om (financiële) ondersteuning van gemeenteleden die voor andere zendingsorganisaties uitgezonden worden. Het aantal uitgezonden medewerkers van de ZHHK zelf is beperkt. Door uitzendingen via andere organisaties mede te ondersteunen wil de ZHHK haar zendingswerk uitbreiden naar andere werkvelden en gemeenteleden bijstaan, die de roeping gevoelen om als zendingswerker uit te gaan.

Met het oog hierop geeft de ZHHK in deze notitie antwoord op de vraag: *Welke rol kan de ZHHK vervullen voor gemeenteleden die roeping gevoelen om als zendingswerker werkzaam te zijn?*

In het meerjarenplan 2020-2024 wordt genoemd dat de commissie zending het voornemen heeft de samenwerking met andere zendingsorganisaties te versterken. In 2022 is besloten tot een samenwerkingsovereenkomst met de zendingsorganisaties Wycliffe Bijbelvertalers en MAF. Met beide organisaties zijn afspraken gemaakt over de ondersteuning door ZHHK van leden van de kerk die voor deze organisaties uitgezonden worden. Daarnaast is ook het beleid met betrekking tot het ondersteunen van gemeenteleden die voor andere dan de genoemde organisaties uitgaan herzien. Deze beleidswijzigingen, waarbij de ondersteuning van HHK-leden die voor andere zendingsorganisaties uitgaan permanent wordt en tevens inhoudelijk aangepast, vraagt om een actualisering van het beleidsdocument Zending en samenwerking uit 2016. In de voor u liggende notitie, versie 3.0, zijn de nieuwe kaders beschreven voor ondersteuning van gemeenteleden binnen de Hersteld Hervormde Kerk die uitgezonden worden of zijn namens andere zendingsorganisaties dan ZHHK. Daarbij zijn de rollen en verantwoordelijkheden van de betrokken partijen en de voorwaarden voor ondersteuning geactualiseerd.

1. Zending vanuit andere zendingsorganisaties

Het is de verantwoordelijkheid van de kerk en de plaatselijke kerkelijke gemeente om invulling te geven aan de zendingsoopdracht. Binnen de gemeente bevinden zich de leden die als mogelijk antwoord op de roep van Christus in de prediking kunnen uitgaan. Binnen de Hersteld Hervormde Kerk heeft de ZHHK als kerkelijk gebonden zendingsorganisatie een aantal taken met betrekking tot het zendingswerk op zich genomen.

In Nederland en daarbuiten zijn vele niet kerkelijk gebonden zendingsorganisaties werkzaam. In diverse gevallen beschikken zij over expertise waarin de ZHHK niet kan voorzien. Denk hierbij aan vertaalwerk. Bij interkerkelijke, internationale organisaties (zoals Wycliffe) kan vertaalwerk met veel meer expertise en onderlinge samenhang worden uitgevoerd dan door een zendingsorganisatie van een enkele kerk. Ook transport door de lucht (MAF) is hiervan een duidelijk voorbeeld. Niet-kerkelijk gebonden zendingsorganisaties hebben dus een (specifiek) bestaansrecht. Met beide hiervoor genoemde organisaties is een samenwerkingsovereenkomst afgesloten, waarmee de uitzending van HHK-leden een gezamenlijk door de organisatie en ZHHK gedragen verantwoordelijkheid is. Daarbij ligt de inhoudelijke verantwoordelijkheid voor het werk bij MAF en Wycliffe en de pastorale verantwoordelijkheid bij de kerkenraad van de gemeente van oorsprong van het uitgezonden HHK-lid. De rol van ZHHK is meelevens met de uitgezondene, bewaken dat het werk past binnen grenzen van Schrift en belijdenis en het onder de aandacht van de gemeenten brengen van het zendingswerk.

De ZHHK vindt het belangrijk dat er ook samenwerking met andere zendingsorganisaties dan MAF en Wycliffe plaatsvindt. Indien er samenwerking plaatsvindt tussen ZHHK en andere organisaties worden de volgende uitgangspunten in acht genomen:

- organisaties hebben een vergelijkbare doelstelling, belijden 'Gods Woord als onfeilbaar' en hebben geen strijdige belijdenis;
- de organisatie heeft een helder bestaansrecht;
- verantwoordelijkheden dienen vooraf bekend te zijn;
- de druk op het budget dient vooraf helder te zijn.

2. Rollen en verantwoordelijkheden

Met regelmaat nemen gemeenteleden die een roeping gevoelen tot zendingswerk contact op met de ZHHK. In deze paragraaf wordt weergegeven wat de ZHHK kan betekenen voor gemeenteleden die deze roeping gevoelen.

Een uitzending wordt gezien als een primaire taak en verantwoordelijkheid van een plaatselijke gemeente. De ZHHK heeft slechts een ondersteunende en faciliterende rol. De ZHHK hecht er belang aan dat een uitzending via een zendingsorganisatie verloopt van wie ZHHK de doelstellingen onderschrijft (zie ook hoofdstuk 1). In alle gevallen zal met de kerkenraad contact opgenomen worden en is voorwaarde voor (financiële) ondersteuning dat een kerkenraad achter een uitzending staat.

De ZHHK heeft een beperkt budget beschikbaar voor ondersteuning van werkzaamheden. Hiervoor kan een aanvraag ingediend worden bij de ZHHK. Financiële ondersteuning wordt gegeven voor een jaar en vervolgens, na het jaarlijkse contactmoment van het zendingsbureau met de uitgezondene, bij ongewijzigde omstandigheden voor het volgende jaar verlengd.

Voor gemeenteleden die ondersteuning krijgen, wil de ZHHK als een 'podium' functioneren.

Wanneer een aanvraag goedgekeurd is, krijgen de uitgezonden werkers de mogelijkheid om via de beschikbare kanalen van de ZHHK het werk onder de aandacht te brengen. Zo wordt er een pagina aangemaakt op de website en bestaat de mogelijkheid om periodiek een artikel over het werk te publiceren in het ledenblad 'Zicht op de kerk'.

Primaire verantwoordelijkheid ZHHK

- Ondersteunend en faciliterend
- (Beperkte) financiële ondersteuning
- Beschikbaar voor het geven van advies aan uitgezondene/kerkenraad/thuisfrontcommissie/zendingscommissie
- (Beperkt) meeleven met de uitgezondene

Primaire verantwoordelijkheid plaatselijke gemeente/kerkenraad

- Praktische en financiële ondersteuning van zendingswerkers
- De pastorale zorg, toezicht en tucht blijven primair de verantwoordelijkheid van de thuisgemeente
- De plaatselijke kerkelijke gemeente (kerkenraad) besluit zelf of zij een uitzending wel/niet faciliteert

In hoofdstuk 4 wordt verder uitgewerkt op welke wijze de ZHHK en de plaatselijke gemeente ondersteuning kunnen bieden aan uitgezonden werkers.

3. Voorwaarden voor financiële ondersteuning

Hieronder worden een aantal voorwaarden voor financiële ondersteuning genoemd:

- Betrokken personen dienen minimaal twee jaar belijdend lid te zijn van de HHK.
- De plaatselijke gemeente (kerkenraad) staat achter het initiatief. Middels een aanbevelingsbrief komt naar voren dat de betrokken perso(o)nen gehoor wil(len) geven aan een opdracht en roeping tot het uitvoeren van zendingsactiviteiten.
- De werkzaamheden van de uitgezonden werkers hebben duidelijk een missionaire component (verkondiging van het Evangelie van Jezus Christus) en zijn niet enkel van diaconale aard.
- Gemeenteleden worden uitgezonden via een organisatie van wie de ZHHK de doelstellingen onderschrijft (zie ook hoofdstuk 1) (Indien er geen sprake is van een organisatie die de uitzending ondersteunt of faciliteert, neemt de ZHHK een steunvraag niet in overweging).
- Vanuit de plaatselijke gemeente en/of een achterban van familie/vrienden wordt er financieel bijgedragen aan de uitzending (door kerkenraad en/of gemeenteleden). De steun van de ZHHK is aanvullend.
- De aanvraag is conform de richtlijnen zoals beschreven in deze notitie.

4. Omvang van ondersteuning

Uitzendingen t.b.v. MAF en Wycliffe

Voor beide organisaties geldt dat ZHHK 10% van de begroting voor haar rekening neemt, met een maximum van € 6.000 per uitzending.

Voor beide organisaties geldt een jaarplafond van € 25.000. Dreigt dit door een toenemend aantal uitzendingen overschreden te worden, dan wordt het bedrag per uitzending naar beneden bijgesteld.

Uitzendingen t.b.v. andere organisaties

ZHHK ondersteunt uitzendingen t.b.v. een andere zendingsorganisatie dan MAF en Wycliffe met een jaarlijks bedrag van € 3.000 per echtpaar en € 2.000 per single. Voor het totaal van 'andere zendingsorganisaties dan MAF en Wycliffe' geldt een jaarplafond van € 25.000. Dreigt dit door een toenemend aantal uitzendingen overschreden te worden, dan wordt het bedrag per uitzending naar beneden bijgesteld.

In alle gevallen geldt dat ondersteuning plaatsvindt vanaf het moment dat de opleidingsperiode begint.

Voor uitzendingen voor Wycliffe en MAF geldt dat deze, na instemming van de kerkenraad en onder de condities van de gesloten overeenkomst, altijd gesteund zullen worden. De steun aan overige uitzendingen is, naast instemming van de kerkenraad, ook afhankelijk van het doel waarvoor en de organisatie waardoor uitgezonden wordt. De steunaanvragen worden op grond van deze criteria beoordeeld door het zendingsbureau.

5. Ondersteuning van werkzaamheden

Zending Hersteld Hervormde Kerk

Concreet kan de ZHHK bijdragen aan het volgende:

Kerkenraad

- Adviseren van kerkenraden met betrekking tot een uitzending van een gemeentelid
- Verzorgen van avonden voor een gemeente/JV et cetera

Een gemeentelid die zich geroepen weet tot een zendingsopdracht, zal als regel door de kerkenraad uitgezonden worden in een speciale kerkdienst. In samenwerking met de commissie kerkorde is door ZHHK een formulier voor de uitzending van zendingswerkers opgesteld, dat tijdens de dienst gebruikt kan worden. Het formulier is als bijlage bij deze notitie opgenomen.

Thuisfrontcommissie/zendingswerker

- Advies met betrekking tot een uitzending
- Meeleven met de uitgezondene
- Publiciteit in Zicht op de kerk/website/nieuwsbrief
- (Aanvullende) financiële steun

Plaatselijke gemeente

Pastorale steun

Omdat een eventuele samenwerking altijd vanuit een bestaande relatie tussen gemeentelid en kerkenraad plaatsvindt, blijft pastorale zorg primair de verantwoording van de plaatselijke gemeente. De uitvoering van pastorale zorg zal om die reden in eerste instantie door de plaatselijke gemeente plaatsvinden. De pastorale steun reflecteert ook de betrokkenheid van de plaatselijke gemeente en kerkenraad. Dit kan vorm worden gegeven in gedurige voorbede voor de uitgezondene en het in de verenigingen en kringen opnemen van vaste gebedspunten. Hiermee wordt het Bijbelse voorbeeld gevolgd, dat toen Petrus uit de gevangenis kwam hij zijn broeders en zusters biddend vond in één van de huizen.

Praktische steun

De volgende vormen van steun kunnen gegeven worden, die primair de verantwoordelijkheid zijn van de plaatselijke gemeente:

- in het voorbereidingstraject meehelpen, meedenken
- faciliteren in huisvesting bij verlof
- het onder de aandacht brengen van de nieuwsbrieven in de kerkbladen
- beleggen van een informatieavond, afscheidsavond
- het aanstellen van een contactpersoon in kerkenraad
- het aanstellen van een vertrouwenspersoon
- organisatie van een afscheidsavond en/of uitzenddienst
- het verspreiden van een nieuwsbrief
- het opstellen van een schrijfrooster

Financiële steun

Naast de voorgaande punten kan er financiële steun gegeven worden vanuit de gemeente aan de uitgezondene. Bijvoorbeeld door middel van het zich committeren aan een bepaald deel van de begroting. Daarnaast kunnen er fondsen genererende activiteiten worden opgestart.

Zendingscommissie

De plaatselijke zendingscommissie vervult een vitale rol in de uitzending van een gemeentelid. Tevens is zij de spil in het bewustwordingsproces van de gemeente. De taken van de zendingscommissie zijn deels verwoord in de kerkorde en in de notitie 'zendingscommissie dichtbij'.

Thuisfrontcommissie

Specifiek voor de uitgezondene kan er een thuisfrontcommissie in het leven worden geroepen die een aantal taken zoals benoemd bij 'praktische steun' op zich neemt. Op de website van de ZHK zijn een aantal richtlijnen te downloaden.

6. Indienen steunaanvraag en contactinformatie

Voortraject

Een zendingsroeping ontstaat binnen de eigen kerkelijke gemeente. Dit is dan ook het startpunt van het te volgen traject. Indien een lid van een Hersteld Hervormde Gemeente de behoefte / roeping ervaart om zendingswerk te gaan doen en daar concreet invulling aan zoekt te geven, is het gebruikelijk om hierover het gesprek aan te gaan met de kerkenraad. Afhankelijk van enerzijds de roeping en competentie van de persoon en anderzijds de persoonlijke situatie en behoeften kan ook een eerste contact worden gelegd met het zendingsbureau. Dit kan in onderling overleg zowel door de kerkenraad als de betrokkene worden gedaan, afhankelijk van wie concreet ondersteuning zoekt. Het bureau zending wordt bij voorkeur in een vroeg stadium (tijdens het voorbereidingstraject) geïnformeerd.

Indienen steunaanvraag

Een verzoek voor financiële ondersteuning wordt (per post of via e-mail) ingediend bij de ZHHK door de betrokken persoon of door de thuisfrontcommissie. Hiervoor dient het volgende aangeleverd te worden:

1. Aanvraagformulier (te downloaden op www.zhbk.nl).
2. Aanbevelingsbrief namens de kerkenraad van de zendende gemeente, waarin de kerkenraad aangeeft achter de uitzending te staan en deze pastoraal (en zo mogelijk ook financieel) te ondersteunen.
3. Motivatiebrief van de zendingswerker, waarin de motivatie voor het zendingswerk en de weg tot het zendingswerk wordt beschreven.
4. Brief namens de thuisfrontcommissie, waarin wordt toegelicht hoe de zendingswerker ondersteund zal worden en hoe men de middelen daarvoor in zal gaan zamelen.
5. Begroting.

Nadat de aanvraag beoordeeld is, ontvangt de aanvrager een reactie.

Contactinformatie

Bureau zending
Vendelier 51-d
3905 PC Veenendaal
Tel: 0318-505541
E-mail: info@zhbk.nl

Bijlagen:

1. Aanvraagformulier financiële ondersteuning
2. Formulier uitzending zendingswerkers

Bijlage 1. Aanvraagformulier ondersteuning van uitzending door ZHHK

Naam uitgezonden werker: .....

Gezinssamenstelling: .....

Zendende gemeente: .....

Uitzendende organisatie: .....

Datum uitzending: .....

Land van uitzending: .....

Project/reden uitzending: .....

Verwachte (minimale) duur van uitzending: .....

Leden thuisfrontcommissie: .....

.....

.....

.....

.....

.....

Contactpersoon TFC

Naam: .....

Telefoonnummer: .....

Emailadres .....

Financiële gegevens

Bankrekeningnummer TFC .....

Ter attentie van .....

Toevoegen

1. Motivatiebrief van zendingswerker waarin de motivatie voor het zendingswerk en de weg tot het zendingswerk wordt beschreven.
2. Aanbevelingsbrief namens de kerkenraad van de zendende gemeente, waarin de kerkenraad al dan niet aangeeft achter de uitzending te staan en deze financieel en pastoraal te ondersteunen.
3. Brief namens de TFC waarin wordt toegelicht hoe de zendingswerker ondersteund zal worden en hoe men de middelen daarvoor in zal gaan zamelen.

Bijlage 2. Formulier voor de uitzending van zendingsarbeiders*

Geliefden in onze Heere Jezus Christus,

Wij geloven en belijden dat deze wereld door God is geschapen en daarom Zijn eigendom is. We belijden ook dat mensen en volken zich door de zondeval onttrokken hebben aan Gods heerschappij en dat de schepping zucht onder de tirannie van de vorst der duisternis. God heeft de wereld echter niet geschapen om haar aan de ondergang prijs te geven. Hij wil niet dat mensen verloren gaan. Daarom riep Hij Abraham om zijn land en volk te verlaten, en volkomen op Hem te vertrouwen en sprak daarbij de belofte: *'En in u zullen alle geslachten des aardrijks gezegend worden'* (Gen. 12:3). Hij sloot een verbond met Abraham, Izaäk en Jakob. Hij leidde hun nakomelingen uit Egypte naar het beloofde land. Israël werd geroepen om een zegen te zijn voor alle volken van de aarde.

Wij geloven en belijden Jezus Christus, de Zoon des mensen, Die door God de Vader in de wereld werd gezonden en geboren werd in Bethleem, zoals door de profeten was voorgezegd. Hij kwam om te dienen en niet om gediend te worden. Voor Zijn lijden en sterven gaf Hij Zelf aan Zijn discipelen het zendingsbevel: *'Gaat dan henen, onderwijst al de volken, dezelve dopende in de Naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes; lerende hen onderhouden alles, wat Ik u geboden heb.'* (Matth. 28:19). Hij stierf aan een kruis buiten de poorten van Jeruzalem. We belijden dat Hij Zijn leven gaf tot verzoening van onze zonden en tot herstel van de kloof tussen God en mensen. Hij stond op uit de doden en voer op ten hemel om aan de rechterhand van Zijn Vader voor eeuwig te regeren als de Vrededorst. Zijn Rijk is nu nog verborgen, maar de dag komt dat Zijn Koningschap voor het oog van alle volken zichtbaar zal zijn.

Wij geloven en belijden dat de Heilige Geest op het Pinksterfeest op bijzondere wijze aan de discipelen van Jezus werd gegeven. Zij getuigden van de dood en opstanding van Jezus Christus en riepen op tot geloof en bekering. Met de komst van de Geest werd de opdracht van Christus bevestigd. Namelijk dat in Zijn Naam bekering en vergeving van zonden verkondigd moet worden onder alle volken, te beginnen in Jeruzalem.

Nu, na tweeduizend jaar heeft het Evangelie zich verspreid over de hele aarde, maar de taak van de wereldzending is nog onvoltooid. Om de volken wereldwijd te bereiken bedient God zich van mensen die uitgezonden worden om het evangelie bekend en verstaanbaar te maken en te verkondigen dat in niemand anders behoud is dan in de Heere Jezus Christus, immers *'de zaligheid is in geen Anderen; want er is ook onder den hemel geen andere Naam, Die onder de mensen gegeven is, door Welken wij moeten zalig worden.'* (Hand. 4:12).

In het Nieuwe Testament lezen we al dat velen zich door woord en daad hebben ingezet voor de verbreiding van het evangelie en de opbouw van de kerk van Christus. En nog steeds is de christelijke gemeente geroepen om in woord en daad de Naam van de Heere te belijden. De Heilige Geest rust de leden van de gemeente toe om dit allereerst in de eigen omgeving te doen. Sommigen worden bovendien geroepen en toegerust voor een zendingstaak in andere culturen en over de landsgrenzen heen om met name op het gebied van de vertaling van de Bijbel, de dienst van de christelijke barmhartigheid, de lektuurdienst, de dienst van het christelijk onderwijs of op andere terreinen het evangelie bekend te maken, gestalte te geven en aan christenen waar ook ter wereld dienstbaar te zijn.

Zendingswerk is ten diepste het onweerstaanbare, verkiezende werk van de Drie-enige God. De Vader is de zendende Vader, de Zoon is de zendende Zoon en de Geest de zendende Geest.

Vandaag wordt zichtbaar dat de gemeente zendende gemeente is. De kerkenraad heeft zich bereid verklaard in samenwerking met **[organisatie]** om uit het midden van de gemeente **N.N.** uit te zenden in een ander land. Hun opdracht in de dienst van de zending betreft [...].

Wij willen nu overgaan tot de uitzending. Ik verzoek u, van uw zitplaatsen op te staan en in het midden van de gemeente te antwoorden op de volgende vragen:

- 1) Weet u, **N.N.**, zich door God geroepen uit te gaan als werker in dienst van de Heere Jezus Christus en Zijn gemeente?
- 2) Belijdt u dat de leer, die in het Oude en Nieuwe Testament en in de Artikelen van het christelijke geloof begrepen is, de waarachtige en volkomen leer der zaligheid is? Beloofd u in gehoorzaamheid aan deze leer door Gods genade uw hele leven daarnaar in te richten, uw zendingstaak te verrichten en elke leer die daarmee in strijd is te verwerpen?

- 3) Beloof u in afhankelijkheid van de Heere u met liefde en trouw te zullen inzetten voor uw opdracht, en dit onder het opzicht van hen die daartoe zijn aangesteld?

Wat is hierop uw antwoord?

Uitzending en zegenbede

Ga heen in Gods kracht. We zenden u uit met het woord van Jezus aan Zijn discipelen en aan de kerk: Vrede zij u! Gelijk de Vader Mij gezonden heeft, zend Ik ook u. God onze hemelse Vader Die u geroepen heeft tot deze dienst, verlichte en bekwame u door de Heilige Geest en geve u Zijn zegen op uw werk tot glorie van Zijn Naam en tot uitbreiding van Zijn rijk, Amen.

Disclaimer:

* Dit uitzendformulier kan gebruikt worden door kerkenraden bij de uitzending van gemeenteleden. Een werkgroep binnen de kerk is belast met de opdracht een dienstboek samen te stellen. Het is de bedoeling dat het formulier daarin wordt opgenomen, waarmee het een formele status zal krijgen.